

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), šte. 29

Maribor, ponedeljek 6. februarja 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čez. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutro« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Razsulo našega parlamentarizma

ZANIMIV GOVOR NASTASA PETROVIČA V SKUPŠČINI. — PRIČETEK DAVČNE RAZPRAVE.

BEOGRAD, 6. februarja. Na današnji plenarni seji Narodne skupščine je prečital predsednik uvodoma predlog poslancev Nastasa Petroviča, Stjepana Radića in Svetozara Pribičevića, ki poziva vlado, da naj odgodi proračunsko razpravo do rešitve vladne krize.

Nastas Petrovič je naglašal, da je izšla inicijativa z ozirom na državni interes, ki ga vlada očitno ne zna ščititi. Vlada ne smatra niti za potrebno, da bi prihajala v parlament (govornik je pokazal s prstom na prazne ministrske klopi, kjer sta sedela le dva ministra). Skupščina nikakor ne sme več trpeti takega brskiranja od strani vlade. Država nima vlade, ki bi bila komu odgovorna. Dovolj je že kršenja ustave in zakonov. Skupščina je mirno pripustila, da je bil imenovan za ministra aktiven general in neparlamentarec, te dni pa doživljamo militariziranje civilne uprave v Macedoniji. »Doživeli smo sramoto,« je nadaljeval govornik, »da je notranji minister izjavil v skupščini, da ni odgovoren za uradna dejanja podrejene mu policije, češ da gre za tajno policijo. Vladna večina bi morala takega ministra takoj pognati iz parlamenta. Vse to je najboljši dokaz, da se ubija parlamentarizem v Jugoslaviji. Skupščina je danes le še mrtvo telo, zbor dobro razpoloženih ljudi, ki so prišli, da zbrbljajo svoje stvari. Trideset let sem že poslanec, toda kaj takega še nisem doživel. Go-

vornik je zahteval končno avtoritativno vlado, ki bo odgovorna parlamentu.

Posl. Vilder je izvajal v svojem govoru, da je doživela vlada že dve veliki nezaupnici, vendar se še vedno ne umakne. Zahteval je odgoditev proračunske razprave.

V podobnem smislu se je izrekel tudi posl. Drlejevič. Pri glasovanju je bil predlog opozicije odklonjen.

Skupščina je prešla nato k razpravi o davčnem zakonu in se je prvi oglašil k debati posl. dr. Krajač.

BEOGRAD, 6. februarja. Minister dr. Anđelinović je kategorično demantiral novinarjem vest, češ da je Marinkovičeva skupina sklenila, da bo podpirala Vučkovičovo vlado tudi za ceno razkola v demokratskem klubu. Vlada bo po njegovem mnenju po sprejetju davčnega zakona odstopila.

BEOGRAD, 6. februarja. Med dopoldansko sejo skupščine se je vršila seja demokratskega kluba, ki je razpravljala o stališču, ki naj ga zavzamejo demokrati pri glasovanju o davčnem zakonu. Davidovičevi pristaši so zahtevali, da naj demokrati kompaktno glasujejo z opozicijo proti zakonu. Marinkovičevi pristaši pa so pledirali za sprejem zakona, češ da so demokrati že v odseku glasovali za predlog. Po debati je izjavil Davidovič, da na noben način ne more glasovati za novi davčni zakon in je dal poslanecem proste roke za glasovanje.

Redukcija fakultet

LJUBLJANA, 6. februarja. Rektor univerze, prof. dr. Nachtigal in vseučiliška profesorja dr. Dolenc in dr. Zupančič so odpotovali danes v Beograd, da prisostvujejo kot zastopniki ljubljanske univerze delu komisije za novi vseučiliški zakon. Ta komisija bo tudi odločala o usodi fakultet, ki naj se reducirajo.

Snežni zameti v Rusiji

MOSKVA, 6. februarja. Po vsej južni Rusiji, posebno v Ukrajini, razsajajo velikanski snežni viharji. Železniški promet je popolnoma ustavljen. Več vlakov je obtičalo globoko v snegu. Usoda potnikov še ni znana. Tudi telefonski in brzojavni promet je popolnoma ukinjen.

Povodenj v Veliki Britaniji

LONDON, 6. februarja. Vsled 9 dni trajajočih nalivov in viharjev so reke na Irskem in Škotskem prestopile bregove. Grofiji Hamilton in Motherwell sta popolnoma pod vodo. Reka Avon je narasla tako močno, da sega voda mestoma do prvega nadstropja hiš. Nad 100 hiš se je že dosedaj podrlo, število človeških žrtev pa še ni ugotovljeno. Škoda znaša nad pol milijona funtov šterlingov.

Borza

Ljubljana, 6. febr. Devize: Berlin 135,8, Curli 109,4, Dunaj 802,05, London 277,28, Newyork 56,85, Praga 168,75, Milan 301, Pariz 223,66. — Efekti: Celjski 164, Ljub. kreditna 135, Kreditni zavod 160, Vevče 140, Ruše 268—280, Šešir 125, Strojne tovarne 80.

Tatvine v mariborskih knjižnicah.

Te dni so poročale novine o drzni tatvini, ki jo je izvršil neki uradnik v večji biblioteki v Nemčiji. Tudi v Mariboru so se že ponovno dogodile večje in manjše tatvine po javnih knjižnicah. Zlasti pa poznajo po vseh mariborskih javnih knjižnicah nepošteno izposojevalce, ki si izposodijo večje število knjig in z njimi za vedno izginejo. Te dni so zasačili neke mladeniče, ki so ukradli osem dragocenih knjig v študijski knjižnici. Policija pa je prišla na sled nepoštenim izposojevalcem Ljudske knjižnice, ki so izposojene knjige prodajali nekemu tukajšnjemu antikvarijatu. Pričakujemo, da bodo oblastva primerno ostro sodila te svojevrstne »kulturne tatove«.

Vlom v Gosposki ulici.

V nedeljo zjutraj, ob tričetrt na štiri, je opazil neki poštni uradnik dva cigana, ki sta sumljivo postopala okrog trgovine krojača Cverlina. Nadaljeval je svojo pot ter prvega stražnika, ki ga je srečal na Aleksandrovi cesti blizu kavarne »Jadrana«, povedal, kaj je opazil. Stražnik se je urno podal v Gosposko ulico, vlomilca sta pa med tem že opravila svoj posel. Šipa stranske slepe izlozbe je bila razbita in manjkalo je par hlač in ena obleka v skupni vrednosti okrog 2000 Din. Še večja je škoda z razbitjem šipe. Ko sta vlomila spodnjo ključavnico, se je okvir izlozbe upognil in šipa je počila. Ker si stražnik v naglici ni zapisal imena gospoda, ki mu je naznanil sumljivo cigansko dvojico, naj bi se ta gospod v interesu zasledovanja zločincev javil pri policiji. —

Berlinsko pismo

V SCHWARTZKOPFOVIH TVORNICAH. — LETALIŠČE TEMPELHOF. JUGOSLOVANSKA KOLONIJA.

Berlin, v februarju.

Tam, kjer na severu Berlina nehajo sijajne široke ceste, postajajo temne, ozke, zidovi brez umetniških okraskov in ometov, so tvornice Schwartzkopff. Rdeči neometani zidovi, dimniki, kilometer dolge fronte, visoka okna. Tovarne in livarne strojev vseh vrst, specialne delavnice za stroje »Linotype«, s katerimi se stavijo večinoma vsi listi v časopisnih podjetjih. V posameznih oddelkih se tu vlivajo sestavni deli, z orjaškimi žerjavi se prevažajo v veliki delovni dvorani kotliji, iz katerih sikajo svetli zublji in prasketajo iskre. Do 300° C razbeljeno železo se vlija v forme, ki so vzdane iz gline v zemljo. To ni samo tvornica za stavne stroje, tu se izdelujejo tudi tiskarski stroji in lokomotive. V livarni vlije deli se nato sortirajo postopoma po drugih dvoranah: železostrugarski, ključavničarski, izdelovalnici vijakov, brusilnicah, kjer se posamezni deli do preciznosti na las brusijo in izgledajo. Vse se končno steka v montažnico, kjer se stroji sestavljajo po spretnih monterjih. Tu stoji v posameznih pododdelkih (stroji napol sestavljeni, stroji za predajo in za ponovni pregled) kakih 300 strojev, ki bodo v prihodnjih mesecih romali v svet, ropotali po vseh mogočih tiskarnah sveta svojo delovno pesem. Tu jih končno prevzamejo monterji prave lastnice teh strojev, tvornice Mergenthaler, ki jih še enkrat pregledajo najatančneje in zavrnejo vsak še tako malenkosten nedostatek. Po prevzemu pridejo stroji v prodajo in jih je danes skupno z onimi, ki jih je razpečala afilirana ameriška tvornica, že 30.000.

Na nasprotni strani mesta je »Tempelhof« znano letališče, kamor privozijo in vzletijo potniška letala. Potniški promet z letali je v Nemčiji zelo razvit. Rdeče žarnice obkrožajo kilometre letališča in žarometi dajejo letalom pravo smer. Nekdaj je bilo tu vojaško vežbališče, kjer so vojaki medleli v solncu in vročini ter v polnih opremljenih čakali na »Kaiserja«, da prisostvuje veliki paradi. Konec je paradi in godbe potsdamskih grenadirjev, zapuščenost stoji sredi vežbališča drevo, pred katerim je stal generalni štab z »Nijm«. »Paradeppel« pravi Berlinčan in se smeje. Tu nastajajo okoli letališča po vojni nove velike stanovanjske hiše z nedosegljivimi najemninami tu je veliko podjetje Ullstein, ki dela samo za svoje književne naklade in vrže mesečno v nemški svet več stotisočev knjig, revij in časopisja. Tu ob »Tempelhofu« je bilo pred dvema letoma dograjeno tudi poslopje Saveza nemških tiskarjev, najmodernejša zgradba z vso notranjo ureditvijo sploh in posebnost celo za vsega lepega in dobrega vajenega Berlinčana. Zgradba monumentalnih dimenzij ima štiri nadstropja, stanovanjsko hišo, dvorišni trakt s steklenim stopniščem, povsod mnogo luči in zraka. Visoka okna, okovanja masivna iz mela, sejne dvorane, furnirane stene z ameriškim teaklesom, tlakovane s trdim gumijem, bufet, oblačilnice in kopalnice za perzonal. Tehnične priprave in pripomočki,

stroji in aparati najnovejši in najboljši. Od dobrega najboljšega. Za zgradbo so nemški tiskarji iz vse države z prostovoljnimi prispevki doprinesli 1.300.000 mark, kar pa ni zadostovalo, ker so se proračunjeni stroški prekoračili in dosegli 3 milijone ali naših 40 milijonov. Ta luksuz nemški tiskarji saveznemu predsedstvu še danes ne morejo pozabiti in slišijo se mestoma ostre kritike. Vseeno, poslopje danes stoji in je priča, koliko zmora složnost in dobra organizacija. — Da še omenim: v pritličju so urejeni prostori za umetniške razstave, razstave grafičnih del in izdelke grafičnih šol. Posebno okusne omarice, prevlečene s temnim žametom za slike pod steklom.

Tako bi bil malo označil, kako zasledujem tu razvoj grafičnih obrti, ki je pri nas v primeri z drugimi deželami, še prava pepelka. Pa nič zato, tudi pri nas gre že na bolje.

Po dolgem času sem vesel dobil vaš list in sem ga na mah prečital — od glave do repa bi rekel. Kako dobro de, čitati tudi kako domačo besedo. Da stopim v stik s tukajšnjo jugosl. kolonijo, sem iskal društvene prostore, kjer pa sem našel samo — enega Bolgara. Pa sva se z njim čisto dobro razumela in tako sem prvič tu v tujini govoril in poslušal domačo govorico. Tu se spomnim še te-le: Prijatelj L. mi piše, da imam gotovo priliko se sestati tudi z našimi filmskimi zvezdami, zopet nekim drugim gosposdičnam bi rad oskrbel avtograme slavnih filmskih zvezdnikov. Ti ljubi bože, stvar je težja kot bi si mislil. O naših divah ne duha ne sluha, morda vsak stoji kaj ve o njih. Kapljice v morju. Pač: na nekem časopisnem vnosu sem videl sliko naše Stefice Vidačič in prvi strani lista »Schönheitsmagazin« v precej pičli toaleti (končno je tu vse precej pičlo!). To je vse, dragi Lojze; če bi se Ti odpravil na pot bi morda imel več sreče. Jaz se zgubim kot milijonski prašek velikega kosmosa in bom se vrnil, ne da bi srečal kakega našega slavnega moža — ali celo filmsko divo. Film je svet zase: Nowawes (kako domače zveni to!) in Neubabelsberg so njegova torišča in če nanese prilika, bom si to mesto filmskih sanj enkrat ogledal.

Tako sem ostal sam. V cestno železnico stopi Nimrod z lovskim psom, ki me prijazno gleda. Jaz njega tudi in nato mi kolegijalno položi šapo na koleni. Verjamite mi, da mi je dobro storila ta pasja prijaznost. — Sredi ravnine je nakopičeno ogromno zidovje, milijoni duš — a brez duše, bolj stroji. R. U. R. Gosta megla in dežek, dežek... Edine višine so visoki dimniki, v daljavi kakli milini na veter. Kje si daleč. Pohorje s svojimi bukvami, smrekami in bori in snežnimi pokrajinami, ki so lepe kot pravljica. Sprejmi pozdrav svojega zvestega sina!

LS.

Redni občni zbor krajevnega odbora Rdečega križa v Ptuj

se bo vršil v nedeljo dne 12. t. m. ob 10.30 dop. na magistratu v Ptuj z običajnim dnevnim redom. —

Skrbi in stremjenja naših invalidov

INVALIDSKE PREVEDBE. — ZAKONI, KI DAJEJO IN JEMLEJO. — SLABO IZVAJANJE INVALIDSKEGA ZAKONA. — ZA REVIZIJO.

Maribor, 6. februarja.

Žrtve vojne: invalidi, vdove in sirote so organizirani po vseh deželah, prizadejanih od zadnje vojne. Organizacije so sicer različne po uspehih, enake so pa v tem, da so bile ob začetku polne zanesljive in trdnega prepričanja, da bo domovina žrtvam svojih najtežjih časov naklonila ne samo to, kar potrebujejo za preostanek svojega v vojnih grozotah skrajšanega življenja, marveč da jim bo dala še več v čutu in zavesti dolžnosti, priznanja in sočutja. Od enakega začetka so pa potekala leta in ponekod so padli invalidi v največje razočaranje in tudi najobupnejšo bedo. Da so med skrajno razočaranimi in obupanimi tudi naši invalidi, se je videlo na nedeljskem občnem zboru krajevene organizacije invalidskega združenja v Mariboru.

Občni zbor se je začel ob 9. dopoldne v Gambrinovi dvorani ob številni udeležbi članov iz Maribora in bližnje okolice. Predsednik g. Franjo Geč je ob otvoritvi pozdravil zastopnika mestne občine g. Brandnerja, predsednika invalidske organizacije za Slovenijo gosp. Štefeta in zastopnike tiska ter pozval zborovalce, naj si v smislu pravil in dnevnega reda izvolijo predsednika občnega zbora. Politična oblast ni poslala svojega zastopnika. Za predsednika občnega zbora je bil izvoljen g. Julij Gustin.

Po soglasnem odobrenju zapisnika zadnjega občnega zbora so poročali predsednik g. Geč, tajnik g. Pravič in blaginjak g. Tratnik o delovanju uprave v preteklem letu. Organizacija je po poldrugem letu gerentstva, ki je sledilo organizaciji invalidov skrajno škodljivemu predsednikovanju Ant. Krepeka, uspešno premagala velike težave. Krepek (nekdanja klerikalna agitacijska veličina in celo občinski odbornik) je s svojimi malverzacijami silno pobil ugled organizacije invalidov ter se posledice tega kažejo še dandanes. Sedanji upravi je bilo težko posredovati na mnogih mestih v korist članstva in šele z odločnim in smotrenim delom se je mogla organizacija zopet uveljaviti ter uspešno izvesti mnogotere akcije. Največ intervencij je bilo pri sodnijskem oddelku za invalidske zadeve. Veliko število invalidov ni po starem zakonu na invalidskih podporah dobilo niti pare, pri prevedbah je bilo pa naenkrat toliko spornih slučajev, da pri sodnji niso zmagali ogromnega in nujnega dela. Številne intervencije predsednika in drugih članov uprave so pa vendarle pospešile mnoge rešitve.

Težko je z invalidskimi zadevami, ki romajo na višje sodišče v Zagreb. Tam ležijo namreč po 6 mesecev. Uspešne so bile tudi intervencije odbora proti napačnemu tolmačenju določitve pokojnin za deco. Za invalide širše okolice so bili lani trije shodi in sicer v Rušah, Selnici in Sv. Lenartu. K podporam za revne invalide je mestna občina prispevala znesek 6.000, veliko županstvo pa 1.000 Din.

Silna težava je s službenim posredovanjem za invalide. Invalidski zakon predvideva za invalide državno službo, finančni zakoni pa to jemljejo. Pri privatnih podjetjih se mora invalid zatajiti, kajti, kakor hitro sliši podjetnik o invalidnosti, že misli na nesposobnost za vsako delo ali pa si vzame iz tega pretvezo za odklonitev prošnje. Žalostno je, da so se zgodili trije slučaj, v katerih so si uslužbenci pošte prisvojili večje zneske zaostale invalidnine, ki je bila nakazana kakemu siromaku. Krivci so bili kaznovani in je eden v Sv. Jakobu dobil za pomeverbo 3.900 Din in štirimesečno izčo.

Ker organizacija razven enodinarske članarine nima ničesar, si mora iskati sama dohodke. Z velikim trudom je odbor 2. oktobra uspešno izvedel tombolo z okroglih 16.000 Din dobička, dočim se plesna prireditev 7. pretečenega meseca ni obnesla. Hudo je, da mora organizacija plačevati premog, za katerega si je nekdanji predsednik Krepek prisvojil de-

nar. S pomočjo občine in vojaške oblasti so se po možnosti uredili grobovi vojnih žrtev. 19. oktobra je bil pa parastos za med letom umrle člane. Odbor ima še veliko dela in skrbi radi nepriznanih in reduciranih invalidov in radi nezasišne krivice, da se jemlje pokojnina vsem onim, ki plačujejo nad 20 Din ročnega davka. V podporo revnih članov se je razdelilo 8240 Din in je k tej svoti prispeval oblastni odbor 3940 Din. Krajevna organizacija šteje 468 članov. Od teh je 326 vojnih invalidov, ostali so pa vdove in sirote.

Po poročilih je bil ponovno izvoljen dosednji odbor, nakar je povzel besedo predsednik oblastnega odbora g. Štefe iz Ljubljane: Tudi invalidi bridko občutijo, da ni enakopravnosti. Invalidska organizacija v Sloveniji je najboljša v državi in bo 14.000 vojnih žrtev gotovo dosledno in složno vodilo borbo za zboljšanje zakonodaje, ki se tiče invalidov. V oblastni reorganizaciji združenja je nastal nekaj zastoj, v zadnjem času se pa združuje zopet dviga. Slovenski invalidi so storili dobro, da so ohranili enotno organizacijo. S centralo so težave, ker se tam polaga prevelika važnost na manifestacije, premajhna pa na stvarno delo. Invalidska prevedba je v glavnem izvršena, je pa še tisoče nerešenih spornih slučajev. Invalidski zakon bi po duhu še ne bil tako slab, silno slabo se pa izvršuje. Potrebna je poštena revizija in organizacija slovenskih invalidov ima za njo pripravljen že ves material. Revizija pa se mora izvršiti z novelo, ne pa s finančnimi zakoni, ki samo jemljejo. To je priznal sam minister socialne politike, češ, da vse propade, kar je zvezano z denarnim vprašanjem. Dvomilijonski kredit za odkupnine ali odpravnine invalidom je bil že izčrpan, a je po prizadevanju organizacije zopet obnovljen in organizacija je tudi vse oskrbela za pravilno sestavo kompliciranih prošenj onih članov, ki reflektirajo na odkupnino. Odkupnina se v načelu daje v 10kratnem iznosu invalidnine po odteglaju ene tretjine.

Ob sklepu zbora so še nekateri člani iznašali drastične primere krivic in neurednosti pri prevedbah ter bednega položaja invalidov v naši državi sploh.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 6. februarja. Zaprto.

Torek, 7. februarja ob 20. uri »Takrat v starih časih...« ab. C. Kuponl. Navedne operne cene.

Sreda, 8. februarja ob 20. uri »Glasba« ab. D. Kuponl. Zadnjikrat.

Mariborsko gledališče pripravila v operi krasno Masseneto »Manon«, čije prva predstava bo že v kratkem in pa Parmovo najlepšo opero »Urh grof celjski«, v novi izvrstni zasedbi. Polovica premijerskega inkasa te opere je določena kot osnova fondu za postavitev Parmovega spomenika v Mariboru. Drama študira veliki češki slager »Dobri volak Švejk«, z g. Danežem v naslovni vlogi in režijo g. Koviča. Ta komad je doživel pred nekaj dnevi v Berlinu uprav senzacijonalen uspeh in se nemški odri kar trgajo zanj. G. Pregarc pripravlja mariborsko vprizoritev originalnega slovenskega komada »Oba bregova«, katerega je napisal pred kratkim iz Maribora v Radovljico prestavljeni avtor g. Leskovec in ki je žel pri krstni predstavi ogromen uspeh. Opereta na novo študira pripravljen delo »Pri treh mladenkah«.

Filmska predstava Jadranske straže, o kateri smo poročali v petek, je včeraj prav lepo uspela. Obiskali so jo vojniki obeh podoficirskih šol in bili zlasti s predavanjem g. prof. Ribariča izredno zadovoljni. Danes se bodo pričele predstave za dijake in šolarje, na kar zlasti opozarjamo vodstva šol, ki naj blagovojilo javiti udeležbo mladine glavnemu tajniku oblastnega odbora Jadranske straže g. polic. nadsvetniku Keršovanu, da se lahko razporedijo predstave prihodnjih dni za posamezne šole.

Mariborski in dnevni drobiž

Rekrutacija nedomačinov v Mariboru.

Mladenci, naborni obvezniki rojstnih letnikov 1903 do 1908, jugoslovanski državljani, ki stanujejo v mestu Mariboru, a niso v Mariboru pristojni, se opozarjajo, da se morajo ako hočejo zadostiti naboru v mestu Mariboru, zglasiti v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 5. I., in sicer med uradnimi urami od 8.—12. dop. in od 2.—4. pop., v soboto samo dopoldne, po sledečem redu: r. l. 1903 in 1905 dne 6. in 7. februarja; r. l. 1906 in 1907 dne 8. in 9. februarja; r. l. 1908 dne 10. in 11. februarja. Vsak naborni obveznik mora prinesiti seboj krstni list in domovnico, oziroma na rojstvo in domovinstvo se nanašajoče dokumente, ter kolek za Din 5 za tozadevno prošnjo. Prošnja se bo poslala pristojni občini za priključitev dveh izvlečkov iz rekrutnega spiska, ker naborna komisija ne bo pregledala nobenega tujega nabornega obveznika, ako se ji ne predloži ti izvlečki. Onim mladencem, ki bivajo v Mariboru in so pristojni v najbližje okoliške občine, ni treba lagati prošnji, ker se bodo morali udeležiti nabora z njihovimi pristojnimi občinami.

Še o bon-tonu.

K naši petkovi oceni predavanja o »bon-tonu« nam piše priden obiskovalec predavanj Ljudske univerze sledeče: Zdi se mi, da je ocena o predavanju g. Scheibenhofove iz Gradca segla preko cilja. Namen predavanja namreč ni bil, kakor bi se iz ocene posneti dalo, pronicanje v kake življenske nazore, o katerih opravičenosti bi se pač dalo razglabljati, ampak le podajanje nekakega referata o tem, kako se mednarodno občinstvo dandanes vede, ali pa: »kako se mi je vesti, da ne prekršim postav, ki so za bon-ton po vsem civilizovanem svetu v navadi«. To potemtakem nikakor ni meročajna sodba posameznikova, ali imajo taka pravila kaj smisla, ali ne, tem manj pa kakšna lokalna navada, kar je g. Scheibenhofova na neko incidentno vprašanje (kjer je šlo ravno za »Küss' die Hand, gnädige Frau«, izrecno poudarila. Menim, da ni bilo odveč, povrniti se na ta tema, zakaj posebno Slovenci v SHS smo na jugu, zapadu in severu mejaši drugim državam, pa bi gotovo ne bilo umestno, da bi v tem pogledu hoteli ustvarjati kakšne izjeme pri občevaranju v družbi baš mi, ki smo že itak izpostavljeni kritičnim očalom. G. d. predavateljci smo za posebno ljubeznivost, s katero se je za 3 predavanja povrsti takorekoč žrtvovala, posebno hvaležni. — Upamo, da bomo imeli še priliko, da jo čujemo.

Likvidacija »Slov. pevskega društva« v Ljutomeru.

Naše, nekdanje slavno »Slov. pevsko društvo«, ki je imelo v predvojni, nemškutarski dobi razun Čitalnice največ zaslug za narodno probudo, je bilo na zadnjem občnem zboru likvidirano. — Društvo je pridno prirejalo koncerte ter je vedno stremilo po umetnosti, dokler niso mnogoletnemu pevovodji odrekle zadnje moči. Vse premoženje je prevzel glasbeni odsek sokolskega društva, klavir, godala in bogati notni arhiv. Bivše Slov. pevsko društvo je v 34 letih svojega naloga v polni meri dovršilo; upamo, da bo nadaljeval Sokol delo do najvišje dovršenosti.

Mariborski šahovski klub

ima v sredo 8. februarja ob 20. uri v kavarni Jadran redni občni zbor, na katerega se vsi člani vljudno vabijo. Po občnem zboru kup-turnir z darili, ako se ga udeleži zadostno število igralcev. Tudi nečlani se vabijo k turnirju. Odbor.

Tatvina v Scheidbachovi knjigarni.

Brivski vajenec S. je v soboto v Scheidbachovi knjigarni izbiral knjige — detektivske, indijanske in roparske povesti — ter hotel eno ukrasti. Poklicali so stražnika. Fant je priznal, da je že prejšnji teden ob enaki priliki ukradel knjigo, osumljen je pa tudi tatvine knjig in vloma v malo izložbo iste trgovine, ki je bil izvršen pred par tedni.

Samomor mladega orožnika.

Včeraj okrog 22. ure se je v Sv. Marjeti ob Pesnici ustrelil orožniški kaplar Vitanc. Vzroki samomora niso znani.

»Ljudska knjižnica« v januarju.

Pretekli mesec je bilo življenje v mariborski Ljudski knjižnici skrajno živahno in kaže, da se je med občinstvom znatno dvignilo zanimanje za čitanje dobrih knjig. Knjižnica je poslovala januarja 12 dni, vsakokrat najmanj po 2 uri. Obiskalo jo je 340 čitateljev, ki so si izposodili 866 knjig. Novo se je vpisalo 17 članov. Vseh članov je sedaj 405, ki si redno izposujejo. Po posameznih slovstvih je bilo izdanih knjig: slovenskih 303, srbohrvatskih 20, čeških 15, nemških 516, francoskih 5, italijanska 1. Tudi prirastek novih knjig je bil že ta mesec zelo lep in sicer 56 knjig: slovenskih 17, srbohrvatskih 3, čeških 21, nemških 13, francoski 2. Knjižnica se je toraj obogatila že prvi mesec v tem letu za čedno malo biblioteko. Uradne ure »Ljudske knjižnice« so redno ob četrtkih in sobotah zvečer ter v nedeljo dopoldne. Vsikdar se sprejemajo tudi novi člani.

Krasen uspeh sokolske maškerade.

V soboto se je vršila v vseh prostorih Narodnega doma tradicionalna maškerada Sokolskega društva v Mariboru, ki je v vseh ozirih zelo dobro izpadla. Dekoracije po stopnjšču, vestibulih in dvoranah so bile okusno in naravnost mojstrski izvršene, ter so že ob prihodu napravile na vsakega gosta najboljše vtis. Japonska soba, v kateri so točili kavo in čaj, je bila nekaj tako ljubkega in intimnega, da se le redkokdaj vidi. Dosednjo zunanjo opremo so bile dame opremljene v okusno elegantnih japonskih kostumih in pridno stregle obilnim gostom. V svoji originalnosti in elegantni izvedbi je prednjačil črno-beli bar. Visoko tropično drevje, prav mojstrsko imitirano, je tvorilo oazo v Egiptu z ozadjem piramidne pokrajine v naravnih barvah. Obisk maškerade je bil prav dober, nad 150 razposajenih elegantnih mask je držalo goste in razvilo se je kaj hitro veselo razpoloženje in rajanje, ki je trajalo do jutranjih ur. Pozabiti ne smemo šaljivega muzeja v I. nadstropju, kjer so kazali razne zanimivosti iz sedanjih in preteklih časov. V splošnem moramo prireditveni odbor Sokola pohvaliti, da je res pripravil to maškerado v vseh ozirih tako lepo, kot nismo pravzaprav pričakovali ter moramo Sokolu na lepem uspehu, ki bo gotovo tudi blaginjaka zadovoljil, le čestitati. Omembe vredno je tudi, da so bili vsi prostori, celo stopnjišče prav topli, brez vsakega prepaha, k čemur so pripomogle slovite železne Pinter-Lenartove peči in Zephir-zapiralniki, ki so jih za to prireditve montirali na vsa vrata pri vzhodih.

Vstopnice za jugoslovanski ples se dobijo v predprodaji pri ge. Zlati Brišnik in g. Höferju.

Kdo ga pozna?

Sinoči je policija zajela v Vetrinjski ul. 17 do 18 let starega gluhonemega in najbrž tudi slaboumnega fanta, ki nima nobenih dokumentov in življenskih sredstev. V policijskem zaporu mora čakati do ugotovitve identitete.

Tretji Jugoslovanski ples 11. februarja 1928 v dvorani »Union«. Revija narodnih noš.

Tatvina v mestnem električnem podjetju.

Pri mestnem električnem podjetju so zapazili danes jutraj, da je iz pisarne zmanjkala mala železna blagajna z gotovino blizu 3000 Din in podstavkom vred. V pisarni ni nobenih znakov vloma in tudi na vratih se ne pozna odpiranje s ponarejenim ključem. Javili so se ljudje, ki so včeraj zvečer videli dva sumljiva moška hoditi okrog poslopja, preiskava v tem pravcu pa ni bila uspešna.

Otroško reduto

priredi tudi letos ISSK Maribor. Nad vse pestro nedolžno pustno rajanje mariborske dece iz preteklih let je še vsem v živem spominu. Starši, ki želite pripraviti svojim malčkom nekaj lepih uric v primerni družbi, pripeljite jih v nedeljo 12. februarja ob treh pop. v unionsko (Götzovo) dvorano! — 260

Usnjate rokavice

je nekdo pozabil v našem uredništvu, kjer jih dobi takoj nazaj.

V oblasti nikotina

IZ ZGODOVINE KAJENJA. — UČINKI NIKOTINA.

V letopisu društva švicarskih znanstvenikov je izšla zanimiva razprava o tobaku in nikotinu.

Razprava seznani čitatelja najprej z zgodovino tobaka in kajenja. Na prve kadilce je naletel Krištof Kolumb leta 1492. v Kubi. V novoodkritem delu sveta se je tobak že tedaj uporabljal kot smotka in cigareta, v severni Ameriki so ga pa kadili tudi v pipah. Tobak za njuhanje se je pa uvedel pozneje krog leta 1560. in sicer najprej v Španiji. Še pozneje so začeli tobak žvečiti. V 130. letih po odkritju Amerike je bil tobak že razširjen po Evropi, Aziji in Afriki. Za tobak so se v Evropi najbolj zavzeli Angličani, ki so to novo vrsto užitka tudi najdalje po svetu razširili koncem 16. stoletja. V nekaterih deželah so uvažali proti kadilcem težke kazni, v Rusiji n. pr. mučenje in pregnanstvo v Sibirijo, a vse to ni moglo ustaviti silno naraščajoče oblasti nikotina. Strogo prepoved proti tobaku je izdal tudi papež leta 1642., a so kljub temu redovniki in duhovniki v Španiji kadili celo med cerkvenimi obredi.

Tobak je premagal vse ovire ter je sorazmerno naglo postal eden največjih konsumov. Njegovi produkciji se posveča velika skrb, katero pa povrača tobak s tem, da je neusahljiv vir davčnih dohodkov ter da vzdržuje močno razvito industrijo.

Učinki tobaka so odvisni od mno-

žine nikotina, ki ga medicina prišteva med najmočnejše strupe. Začetek kajenja je težak, ker vplivajo prve doze nikotina na želodec, na srce in na živčevje. Alkohol vpliva tudi na duševnost, nikotin pa tega vpliva nima, dočim je tretji od strupov, ki se mnogo uživajo, — kofein glede svojega učinka in vpliva nekako na sredini. Ob trajnem vživanju nikotina se pa telo na strup privadi in če se z vživanjem naenkrat preneha, nastanejo zopet razne težave. Znano je, da n. pr. kaznjenci z največjo iznajdljivostjo in v veliki nevarnosti poskušajo vse mogoče, da bi prišli do zabranjenega in silno pogrešanega tobaka. Zdravniki razlagajo, da nastane v kadilčevih jetrih posebna tvarina, ki sprejema nikotin ter prepreči razne škodljive učinke tega strupa. Nadalje se trdi, da daje nikotin kali in povode za abnormalne funkcije, ki dovedejo s časom do poannjenja, arterij in do zmanjšanja odpornosti napram prehlajenju.

O tobaku — za in proti — je nastala že ogromna znanstvena in propagandistična literatura, ki pa pri vsej svoji temeljitosti ne najde prave opore v vsakdanjem življenju. Tako v deželah, kjer se mnogo kadi, ni večjega števila onih boleznih, ki se pripisujejo nikotinu, kakor v onih deželah, kjer se veliko manj pokadi. Visoko starost dosežejo tudi strastni kadilci.

da zbira miloščine še na kakšnem neopravičenem prostoru. Društvo je uvedlo popolnoma komunističen sistem. Vsak prosjak mora izročiti svoj dnevni dohodek svoji predpostavljene oblasti, ki razdeli ves denar enakomerno med vse prosjake. Beračice so popolnoma izenačene s svojimi moškimi tovariši. Ugotovljeno je, da zaslužijo berači po tem sistemu mesečno do 5000 dinarjev.

Kaj nam prinašajo letošnje zvezde?

Izmed številnih prorokovanj, ki jih čitamo že domala cele mesece o tekočem letu, je prav zanimivo ono znanega poljskega astronomorologa Julijana Haluza, ki pravi: Letos bodo v Evropi vulkanski izbruhi in potresi. Tekoče leto je doba silnih atmosferskih sprememb in strašne poletne vročine, ki bo prinesla številne bolezni in znatno povečala umrljivost. Čeprav se bo gospodarski položaj izboljšal, bo vendar mnogo finančnih škandalov, defraudacij itd. Anglija bo ostro nastopila proti sovjetom ki jim v ostalem pretijo notranji nemiri. Italija, Rumunija, Jugoslavija in Grčija naj pričakujejo zunanje-politične spopade, med njimi celo oborožene. Grčija bo imela konflikt s Turčijo. Italijo bodo pritiskale elementarne nesreče. Mussolinija čaka velika nevarnost ki bo končala z njegovo smrtjo. Avstrija doživi notranjo politično krizo in spremembo vlade. Madžarska pa nasilne spremembe in velike defraudacije. Od kritičnih dni letošnjega leta je 23. november najbolj kritičen za Madžarsko, Dalmacijo, Španijo in Avstralijo.

Peš okoli sveta.

Po 20. letih je prispela te dni v Plym-uth gospa Geltruda Benham in tako dosegla svoj cilj: prišla je peš okoli sveta. Benhamova je bila stara 40 let, ko je krenila na dolgo pot. Prepotovala je peš vse države na svetu in celo afriške kraje, kamor do tedaj še nikdar ni stopila bela ženska. Benhamova je stara sedaj 60 let, vendar izgleda še mladostna in je čvrsta. Pred 20. leti so jo premamili veličastni alpski vrhovi, nakar je pričelo njeno blo- denje po svetu. Potrošila je vsega skupaj nič več kot 250 šterlingov in doživela čudovite stvari. V afriških pragozdih je bila ponovno v nevarnosti, da jo napadejo divje zveri. Često tudi po več dni ni videla nobene žive duše

Sport

Smuške tekme na Pohorju

IZVRSTNO USPELE PRVENSTVENE TEKME ZA MARIBORSKO OBLAST.
PRVAK ZA L. 1928 g. PAVLE DOLINŠEK.

Zanimanje za smuške tekme, ki jih je priredil včeraj na Pohorju zimsko sportni odsek Slovenskega planinskega društva, je bilo s strani tekmovalcev zelo veliko. Širšega občinstva na obeh kočah ni bilo, najbrž radi visokega snega. Nov sneg, ki sicer ni bil najboljši, za smuko pa dober, je pa k poteku in izidu tekem zelo pripomogel in edinu njemu se imamo zahvaliti za dober uspeh.

Vodstvu tekme, predvsem gospodu dr. Orožnu se je zahvaliti, da je bil nje potek brezhiben. Izmed funkcionarjev jugoslovanskega zimsko - sportnega saveza (IZSS) v Ljubljani so bili navzoči sledeči gospodje: Perhac in Brvar iz Ljubljane, ter Kodela iz Celja.

Ob ¼9. je bil skupen start. Na Klop-nem vrhu je bil starter g. Babič na Ruški koči g. ing. Gregorič in g. Kušar, na Mariborski koči g. Gajšek, ki je bil tudi vodja zapisnika na cilju. Sorazmerno največ prijavi je bilo s strani juniorjev, ki so bili vsi dijaki in so se tudi prav dobro izkazali. Videti je, da je dijaški smuški odsek sploh omogočil junijsko tekmo, saj je nastopil z 18 tekmovalci. Prvi so prišli na cilj juniorji, in so razen enega — vsi absolvirali 8 km dolgo progo od Mariborske koče proti Sedlovcu čez Kobjo planoto in nazaj na Mariborsko kočo. Dame so imele nekoliko krajšo pot, in sicer od Ruške do Mariborske koče. Seniorji so tekmovali na progi s Klopne-ga vrha-Beigott mimo Pršetovega vrha-Ruška - levo v gozd - cilj Mariborska koča.

Rezultati so vsekakor povoljni, posebno pri juniorjih, ki so vsi šele prvič tekmovali. Startne številke so bile sledeče: od 2—25 dame, od 25—50 juniorji in od 50—100 seniorji in novinci. Zmago so v splošnem odnesli člani SPD. Prvak novincev-seniorjev je član SSK »Maribor«.

Popoldan po kosilu se je vršilo fotografiranje tekmovalcev in publike ter razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Med nagrajenimi so prvi trije tekmovalci vsake skupine. Zmagovalci so sledeči: Med seniorji je prvak mariborske oblasti Pavel Dolinšek (SPD), med novinci Milko Štepic (SSK Maribor) med damami Tončka Dolinšek (SPD) in med juniorji Robert Kukovec (SPD). Rezultati ostalih 10 tekmovalcev so navedeni spodaj. Omeniti moramo še smuške igre,

Včerašnji nogomet.

Zagreb: Concordia : Gradjanski 3:2 (0:1). Pri včerašnji tekmi je Concordia pokazala, da njena forma ni samo trenutna. Priborila si je nogometni pokal Prosvetnega saveza.

Beograd: Prvo kolo pomladanskega prvenstva, ki je bilo odigrano včeraj, kaže naslednjo sliko: BSK—Jedinstvo 4:1 (2:0), Jugoslavija:Soko 5:0 (2:0), BSK: Slavua 3:2 (1:0).

Dunaj: Tekme drugega kola za avstrijski pokal so se zaključile s pričakovano zmago favoritev, le Austria je podlegla Hakoah-u 1:3. Po teh rezultatih izpadejo iz konkurence vsa drugorazredna moštva in se bo potegovalo za pokal le osem prvorazrednih klubov. Igrali so: Rapid—Vienna 3:1, WAC—Simmering 5:2, Admira—Sportklub 2:1, Hertha—Slovan 3:2, Wacker—Sportfreunde 11:0, Floridorf—Gersthof 4:1.

Praga: Pokalni tekmi: Sparta—Slavija 2:2 (0:0), Vrševice—Čechie Karlin 5:2 (3:1); prijateljska Kladno—Liben 3:3.

Budimpešta: Pokalna tekma: Hungaria—Kispest 1:1 (1:0), prijateljska Vafa—Ofen »33« 3:3 (3:1).

Svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju.

V Davosu so pričele včeraj tekme za svetovno prvenstvo v brzem drsanju. Na 500 m je zmagal Larsen (v svetovnem rekordu 43.1), na 5000 m Norvežan Ballangrud (8.28.8), in na 1500 m Fr. Thunberg (2. 18. 8), ki je pred 10 dnevi odnesel v Oslu tudi prvenstvo Evrope.

ki so se vršile popoldne pod vodstvom g. ing. Rungaldiera (tretji senior) in imele prav lep uspeh.

Najboljše čase pri tekmah so odnesli vendar Ljubljanci, seveda izven konkurence. Najboljši čas dneva seniorske proge je dobil olimpijski tekmovallec g. Banovec Tone iz Ljubljane v času 1:46:16, najboljša med damami državna prvakinja gospa Naglasova v času 25:30! in najboljši med juniorji g. Frank Vogel v času 34:11.

Vrhovni nadzornik tekmovalne proge je bil g. Bruno Rotter; voditelj sanitetne službe in obenem edina zdravniška pomoč je bil g. dr. Jože Sekula. V imenu mariborske podružnice SPD je bil na Mariborski koči g. ravnatelj Jaka Zupančič, v imenu Ruške podružnice na Ruški koči pa g. ravnatelj Pišek.

Rezultati posameznih tekmovalnih razredov so sledeči:

Seniorji (18 km): 1. Dolinšek Pavel (SPD) 1:48:54, 2. Korman Polde (SPD) 1:52:11, 3. Ing. Erwin Rungaldier (SPD) 1:54:31, 4. Petrovič Aleksander (ISSK Maribor) 1:55:02, 5. Koroša Rado (ISSK Maribor) 2:00:08, 6. Dolinšek Hubert (SPD) 2:00:26, 7. Forstnerič Viljem (SPD) 2:01:07, 8. Jeglitsch Reinhold (S. V. Rapid) 2:04:35, 9. Sakotnik Maks (SPD) 2:10:03, 10. Böcher Hermann (S. V. Rapid) 2:19:32.

Dame (6 km): 1. Dolinšek Tončka (S. P. D.) 30:07, 2. Tkalec Jožica (SPD) 34:03, 3. Hribar Breda (ISSK Maribor) 35:02, 4. Cutič Metal (S. V. Rapid) 35:09, 5. Jettmar Josefina (SPD) 36:11, 6. Glasser Vida (SPD) 38:39, 7. Cingerli Ljubica (SPD) 39:45, 8. Storch Emi (S. V. Rapid) 41:05.

Juniorji (8 km) 1. Kukovec Robert (S. P. D.) 35:43, 2. Pavšič Marijan (SPD) 36:25, 3. Cijan Boris (SPD) 36:57, 4. Neumann Bogomir (SPD) 37:51, 5. Pahor Karl (SPD) 39:52, 6. Priveršek Tonček (SPD) 39:54, 7. Mušič Zoran (SPD) 40:35, 8. Kronvogel Kamilo (SPD) 40:49, 9. Šoštarčič Ivo (SPD) 42:24, 10. Cejan Dušan (SPD) 42:54.

Novinci (18 km): 1. Štepic Milko (ISSK Maribor) 2:03:01, 2. Wrentschur Erwin (S. V. Rapid) 2:18:40, 3. Drobnič Otmar (SPD) 2:19:49, 4. Dr. Muhič (SPD) 2:36:49, 5. Simončič Ljudevit (ISSK Maribor) 2:40:24, 6. Ferenc Miroslav (ISSK Maribor) 2:58:39.

Zagrebski šport.

Razen gori omenjene nogometne tekme so imeli Zagrebčani ob priliki »prosvetnega dne« včeraj še hazensko tekmo in štafetni tek na 3600 m. Tu je nastopilo troje moštev: Hašk, Ask in Marathon. Akademski sportni klub je zmagal v času 48 min 22 sek., drugi je bil Hašk (50) in tretji Marathon. Tako je ASK dobil lahkoatletski pokal Prosvetnega saveza. — Hazenska tekma A tima proti B timu je končala 9:0 (7:0) v korist prvega.

Sokolstvo

Seja prednjaškega zbora sokolskega društva v Mariboru se bo vršila v torek 7. t. m. ob 20. uri v društveni sobi.

Čuden detektiv.

Neki detektiv v Königsbergu na Pruskem pripoveduje v svojih spominih, da je nekoč varal svojega prijatelja z njegovo ženo. Nič hudega slu-teči mu je poveril detektivu nalogo, da naj nadzira njegovo ženo in ji eventualno dokaže nezvestobo. Ko sta se dogovorila za honorar 350 mark, je detektiv priznal, da je on iskani ljubavnik njegove žene. Mož je seveda potem odklonil, da izplača honorar, toda detektiv je potem vložil tožbo in je bil ogoljufani mož končno prisiljen, da je čudno detektivovo prijateljstvo moral še honorirati.

Triurno delo japonskih beračev

Beraško društvo v Tokiju je proklamiralo pred kratkim triurni delavnik. Na Japonskem sicer berači ne igrajo tako velike vloge kakor na Kitajskem, vendar pa je v večjih mestih na stotine ljudi, ki se preživljajo samo s prosjačenjem. Da se zavarujejo proti konkurenci, so se berači v Tokiju združili v društvo, ki bo izvedlo novi dekret, če treba, tudi s silo. Radi vedno večjega števila beračev in radi majhnega števila primer-nih prostorov na javnih trgih, kjer se beračenje izplača, je sestavilo beraško društvo natančen dnevni red, po katerem sme biti vsak berač na enem prostoru samo po tri ure, nakar se mora umakniti tovarišu. Službeno je postavljen prvi berač za ta teden »iz-ven službe«, vendar pa ima pravico.

Hans Dominik:

Oblast treh

Erik Truwor je delal sam v svojem laboratoriju nad Tornea-elfom. Po Silvestrovih načrtih je sestavljal novo žarilo. Aparat je bil mnogo večji kot oni prvi, katerega sta vzela prijatelja s seboj na pot. Novo žarilo je vendarle zavzemalo prostor srednje velike omarice.

Toda bil je naravnost smešno majhen, če se je primerjala njegova velikost z njegovimi učinki. S to novo konstrukcijo je bilo mogoče telenergetično koncentrirati 10 milijonov kilovatov. Ta strahoviti učinek je bil mogoč samo vsled tega, ker aparat ni energije vstvarjal z dosedaj običajnimi sredstvi, temveč, da je samo oporoščeval povsod v prostoru nahajajoče se energije.

Problem se je vrtil okoli stare hipoteze Oliver Lodge, da se nahaja namreč že Oliver Lodge, da se nahaja namreč v vsakem kubičnem centimetru z etrom napolnjenega prostora energijska svota desetih milijard konjskih sil v latentni obliki. Nekako tako, kot vsebuje dinamit v pomorski mini stotisoče vezanih konjskih sil. Sila otroške roke zadostuje, da osvobodi to velikansko energijo. Potreben je samo slaboten pritisk na pritisnalo in mina eksplodira.

»Problem telenergične koncentracije je praktično rešen«.

Ponosen in gotov uspeha je svojčas Silvester izpregovoril te besede. Nekaj ur, predno je v viharji naglici odletel proti zapadu, da pripelje nazaj svoje najljubše.

Dalje prihodnitič.

Mihajl Zoščenko:

Ženitovanje

To je res. Volodjka Zavituškin je ravnal prehitro, to je bila njegova napaka. Lahko rečemo, da svoje neveste še dobro pogledal ni. Po pravici povedano, je brez plašča in klobuka

ni videl, ker so se glavni dogodki odigrali na ulici.

Seveda je pred ženitovanjem šel k njeni mami, da se predstavi, pa niti površnika ni slekel. Bilo je v predsobi, tako mimogrede. Z nevesto pa se je seznanil Volodjka Zavituškin na cestni železnici.

Sedi vam nekoč v tramvaju, pa zagleda brhko gospodično, zelo razpoloženo, v zimskem plašču. Stala je tik pred Volodjko in se držala za jermen, da je niso ljudje prekucnili. In s prosto roko tišči zavitek na prsa. V vozu je seveda tesno. Odkritosrčno povedano, stati ni prijetno. Volodjki se je smilila.

— Prosim, sedite na moja kolena, je rekel, potem vam bo lažje.

— Oh, ne, reče, merci!

— No, pa mi dajte vsaj zavitek, je dejal. Ne sramujte se. Potem vam bo lažje.

Ne, tudi zavitka mu ne dá. Mogoče se boji, da ga ne bi sunil, ali tako kaj. Volodjka jo še enkrat pogleda, in bilo je po njem.

— Moj Bog, si misli, kakšna krasna dekleta se vozijo v tramvaju!

Tako sta se peljala dve postaji. Tri. Štiri. Slednjič vidi Zavituškin, da hoče gospodična ven. Tudi Volodjka vstane. In tukaj pri izhodu se seznaniata.

Skupaj sta odšla. In ker se je vse naprej pavorilo hitro in brez stroškov, je Zavituškin že drugi dan poprosil za njeno roko. Ali je bila takoj zadovoljna ali ne, ni dognano. Tretji dan pa sta že bila na ženitovanjskem uradu in sta se dala vpisati. In potem so nastopili veliki dogodki. Iz urada sta šla k mami. Tam je bil velik dirindaj. Pokrivali so mizo. Bilo je veliko gostov, zakaj pa tudi ne? Družinsko slavlje, in čakali so samo še na mladi par.

In nekakšne gospodične in kavalirji so stikali tam okrog, predstavljali posodo, odpirali steklenice. In svojo mlado ženo je izgubil Volodjka že v

predsobi. Brž je bil v gneči med tati in sorodniki, ki so mu čestitali in ga vlekli v jedilnico.

Volodjki je bilo kar zeleno pred očmi. In ni mogel najti svoje žene. Toliko žensk je tukaj! Vrte se okoli njega, čebrnjajo, prišel je s ceste in sedaj se ne spozna v sobi. Moj Bog, misli Volodjka, kaj takega pa se mi še ni zgodilo! Katera pa je pravzaprav moja žena! Začel je iskati med navzočimi, šel od ene do druge, pa nobena mu ni kazala posebne prijaznosti. Tedaj se je Volodjka nekoliko prestrašil.

— Zdaj sem pa naletel, je mislil. Svoje žene ne morem najti.

To so ga sorodniki gledali po strani! Kot da se mu je zmešalo, je hodil okrog deklet in se jim slinil. Popolnoma pobit je obstal Volodjka pri vratih:

— Počakal bom, si misli, da sedejo k mizi. Mogoče bo potem stvar bolj jasna. Tista, ki sede k meni, je moja. Ako bi bila vsaj tale plavalaska... Sicer mi še podtaknejo kakšno kvedro, ti pa potem živi zanj. Gostje so posedli za mizo. Majka jih je rotila, naj še malo počakajo. Pa kdo bi čakal, ako je toliko jedi in pijače na mizi!

Volodjko Zavituškina vlečejo na častno mesto. Na njegovo stran posade neko gospodično. Volodjka jo pogleda in breme se zvali od njegovega srca.

— He, si misli, saj ni slaba! In brez klobuka je celo prav čedna. Nos je ne kazi posebno.

Srce mu je vzplapolalo, natočil je poln kozarec sebi in njej, ji čestital in jo poljubil.

Ali zdaj šele so se začele odigravati dogodivščine!

To je, so kričali, pasje seme! Kar nad gospodične se vrže! Njegova mlada žena še ni gotova, on ima pa že drugo!

In začel se je strašen šunder in dirindaj. Seve, Volodjka bi bil lahko

obrniti vse na smeh, ali bil je preveč razžaljen, ker ga je v zmešnjavi nek sorodnik počil s steklenico po glavi.

Sam vrag naj se tukaj spozna, je mislil. Cela hiša je polna bab, potem se pa spoznaj!

Kar se prikaže mlada žena, vsa v belem. V cvetljah. Zopet vrišč, tuljenje in histerični napadi.

Seveda so začeli sorodniki riniti Volodjko iz stanovanja.

Volodjka pa je dejal: Dajte mi vsaj žreti. Dosti sem imel opravka, pa sem še tešč.

Sorodniki pa so ga vrgli kar po stopnicah.

Drugi dan je šel Volodjka po službi naravnost na stanovski urad in se je dal ločiti.

Tam se ni temu nihče čudil. Tako se rado zgodi, so dejali. Danes red tako zahteva. In so ga ločili.

Diktatura proletarijata v dramski umetnosti

Moskovska »Pravda« javlja, da se je ruski gledališki pisatelj Čihovski zaman trudil tri leta, da bi vprizorili njegovo delo na odru. Končno se mu je posrečilo, da je prepričal ravnateljstvo revolucionarnega gledališča, da pokaže občinstvu njegovo proletarsko umetnost. Komad se imenuje »Golgota« in ga je kritika soglasno odklonila. Naslednjega dne je udril v redakcijo »Pravde« neki človek in zahteval, da mu takoj naznanijo ime kritika, češ da mu bo polomil vsa rebra. Škandaliziral se je, da se je sploh kdo drznil obsoditi produkt njegove proletarske umetnosti. On kot član stranke in razredno zaveden človek da ima pravico do boljše kritike itd. Sličen prizor je doživel tudi centralni odbor komunistične stranke. Kakor razvidno, vlada diktatura proletarijata tudi v dramski umetnosti.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Oglejte si veliko zalogo novih

MODNIH LISTOV

za spomlad in za poletje

v Knjigarni Tiskovne zadruga
v Mariboru, Aleksandrova 13

Kompletno spalnico

iz črešnjevega lesa, politirano se ceneno
proda. Naslov pove uprava lista. 298

Gostilno

vzamem na račun od litra. Franc Leban
Rogoza, p. Hoče. 289

VSE ZIMSKO BLAGO

kakor sukno za plašče in zimske
suknje, volneni telovniki, pullo-
verji, volneno spodnje perilo,
rokavice itd.

se mnogo pod resnično vrednostjo bla-
ga prodaja

Oglejte si brezebvezno cene pri

J. Karničnik, Glavni trg 11

Novo!

Novo!

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je
bogato ilustrirana ter velja s poštnino vred
samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mari-
boru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

Prvovrstno

češko posteljno perje in puh

inlet, gradi za žimnice, prešite odeje, volnene odeje, platno
za rjuhe in drugo perilo, pristno češko platno, kakor sploh
vse manufakturno blago, kupite najboljšo in najceneje le
v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13. XX

JUBILEJNI ZBORNİK

ZA PETDESETLETNICO OTONA ZUPANČICA

je pravkar izšel. Broširana knjiga velja
42 Din, vezana 56 Din, poštnina 3 Din

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Mariboru,
Aleksandrova cesta št. 13